

INFORMACE K MOŽNOSTEM ZAMĚSTNÁVÁNÍ UKRAJINSKÝCH OBČANŮ NA POZICI PEDAGOGICKÉHO PRACOVNÍKA

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Praha, 28. 3. 2022

INFORMACE K MOŽNOSTEM ZAMĚŠTNÁVÁNÍ UKRAJINSKÝCH OBČANŮ NA POZICI PEDAGOGICKÉHO PRACOVNÍKA

Profese pedagogického pracovníka je v České republice regulovaným povoláním. To znamená, že pro výkon takového povolání nebo činnosti jsou právními předpisy předepsány požadavky, bez jejichž splnění nemůže osoba toto povolání či činnost vykonávat. Předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků jsou stanoveny v § 3 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o pedagogických pracovnících“).

Pedagogickým pracovníkem může být obecně ten, kdo splňuje tyto předpoklady:

- a) je plně svéprávný,
- b) má odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává,
- c) je bezúhonný,
- d) je zdravotně způsobilý,
- e) prokázal znalost českého jazyka.

JAK PROKÁZAT SVÉPRÁVNOST?

Zákon nestanoví povinnost prokazovat svéprávnost specifickým dokladem, v praxi lze tak akceptovat postup, kdy nejsou-li žádné důvody k pochybnostem o svéprávnosti, postačí ověření dosažení věku 18 let.

Jinak údaj o omezení svéprávnosti cizinců (tj. osob, které nejsou státními občany ČR) je veden v informačním systému cizinců, jak stanoví § 158 odst. 1 písm. d) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb., pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Podmínku svéprávnosti tak lze případně prokázat výpisem z tohoto systému podle § 159 uvedeného zákona.

JAK ZÍSKAT ODBORNOU KVALIFIKACI?

Odbornou kvalifikaci lze získat:

- 1) Zpravidla **studiem příslušného oboru** s pedagogickým zaměřením na střední, vyšší odborné nebo vysoké škole, nebo absolvováním nepedagogických oborů, za předpokladu absolvování konkrétního doplňujícího pedagogického studia na vysoké škole nebo v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, a to **v České republice**.

Jelikož se jedná o regulované povolání, zákon o pedagogických pracovnících stanoví pro pedagogické pracovníky požadavek odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Zákon o pedagogických pracovnících uvádí v § 6 až § 21 způsoby získání odborné kvalifikace u jednotlivých kategorií pedagogických pracovníků.

- 2) **Uznáním odborné kvalifikace získané v zemi Evropské unie** – žádost o uznání odborné kvalifikace podávají pouze žadatelé, kteří **absolvovali pedagogické vzdělání v některé ze zemí Evropské unie**. Pedagogičtí pracovníci, kteří získali vzdělání na Ukrajině, podávají žádost o nostrifikaci dle bodu 3.

Informace o řízení o uznání odborné kvalifikace naleznete zde:

<https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/zadost-o-uznani-odborne-kvalifikace-ziskane-v-clenskem-state>

Jestliže žadatel absolvoval pedagogické vzdělání v zemi Evropské unie, kvalifikaci získá až ve spojení s rozhodnutím o uznání odborné kvalifikace. Pokud jde obecně o uznání kvalifikace ze zahraničí – jedná se o individuální záležitost a zásadní podmínkou pro zahájení řízení a jeho úspěšné ukončení je, že žadatel chce vykonávat v ČR profesi, k níž je plně kvalifikován ve státě původu.

- 3) **Nostrifikací** – v případě získání kvalifikace v zemi **mimo Evropskou unii**, žadatel musí podat žádost o nostrifikaci dosaženého vzdělání.
- a) **Nostrifikace vysokoškolského vzdělání a kvalifikace – o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v České republice rozhoduje veřejná vysoká škola, která uskutečňuje akreditovaný obsahově obdobný studijní program.**

Informace o nostrifikaci zahraničního vzdělání naleznete zde:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/nostrifikace?highlightWords=nostrifikace>

Informace pro držitele ukrajinských diplomů vydaných do r. 2000 naleznete zde:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/zvladni-informace-pro-zadatele-o-nostrifikaci-z-ukrajiny?highlightWords=nostrifikace>

Uznávání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v České republice (tzv. nostrifikace) je procedura akademického uznávání jednotlivého konkrétního zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace získaného žadatelem, tj. absolventem zahraniční vysoké školy; procedura představuje správní řízení vedené na základě žádosti podané žadatelem podle § 89 a § 90 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

- b) **Nostrifikace ZŠ, SŠ a VOŠ vzdělání – o nostrifikaci rozhoduje krajský úřad příslušný podle místa trvalého pobytu žadatele, v případě cizince místa pobytu, popřípadě nelze-li místní příslušnost krajského úřadu určit jinak, řídí se místem podání žádosti.**

Informace o nostrifikaci naleznete zde:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/nostrifikace-uznani-zahranicniho-zakladniho-stredniho-a>

kontakty na krajské úřady zde:

<https://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/d0049>

Krajský úřad rozhodne o vydání rozhodnutí o uznání platnosti zahraničního vysvědčení v České republice („nostrifikace“). Nostrifikuje se pouze úplné ukončené vzdělání. Krajský úřad může po posouzení dokladů předepsat žadateli nostrifikační zkoušku, která ověřuje, zda znalosti a dovednosti žadatele odpovídají cílům a obsahu vzdělávání podle příslušného rámcového vzdělávacího programu.

Příchozí osoby z Ukrajiny jsou osvobozeny od poplatku za úkony spojené s řízením o žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a od poplatku za přijetí žádosti o uznání platnosti nebo vydání osvědčení o uznání rovnocennosti dokladu o dosažení základního, středního nebo vyššího odborného vzdělání získaného v zahraniční škole.

Dále se na tyto osoby vztahuje výjimka podle § 108a odst. 4 školského zákona, respektive podle § 90 odst. 4 zákona o vysokých školách, podle které mohou při řízení o nostrifikaci doklad (vysvědčení) a jeho ověření domovským orgánem nahradit čestným prohlášením.

Podle Protokolu o rovnocennosti dokumentů o vzdělání, vědeckých hodnostech a titulech, které jsou vydávány nebo udělovány v Československé socialistické republice a ve Svazu sovětských socialistických republik ze dne 6. 6. 1972 jsou **vysvědčení o ukončení 8. ročníku střední školy, vysvědčení o středoškolském vzdělání a diplom o ukončení střední odborné školy, vydané ode dne 6. 6. 1972 do 27. 2. 2000 ve Svazu sovětských socialistických republik, resp. v Ukrajině, rovnocenné dokladům o vzdělání vydaným v Československu nebo České republice, a proto nevyžadují nostrifikaci ani vydání osvědčení o uznání rovnocennosti podle školského zákona (jsou přímo použitelné).**

MOŽNOST ZAMĚŠTNÁVÁNÍ NEKVALIFIKOVANÝCH PRACOVNÍKŮ

Ředitel školy má **dle § 22 odst. 7 zákona o pedagogických pracovnících** možnost na dobu nezbytně nutnou a v nezbytném rozsahu zaměstnat pracovníka, který požadavek odborné kvalifikace nesplňuje, pokud prokazatelně nemůže tyto činnosti zajistit pedagogickým pracovníkem s odbornou kvalifikací. Obvykle bude takový nekvalifikovaný pedagogický pracovník zaměstnán na dobu určitou. Zaměstnáváním pedagogického pracovníka bez odborné kvalifikace není dotčena odpovědnost ředitele školy za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb podle § 164 odst. 1 písm. c) školského zákona.

JAK PROKÁZAT BEZÚHONNOST?

Prokazuje se před vznikem pracovního poměru **výpisem z evidence Rejstříku trestů** ne starším 3 měsíců. **O výpis z evidence Rejstříku trestů si může požádat i cizinec na základě platného osobního průkazu (cestovní pas, průkaz o povolení pobytu cizince) opatřeného fotografií.** Tento platný osobní průkaz musí obsahovat alespoň: jméno, nynější příjmení, rodné příjmení, datum a místo narození, rodné číslo a státní občanství.

Nová služba je dostupná na Portálu veřejné správy www.gov.cz a je elektronickou obdobou výpisu, který je ale možné za poplatek 100 Kč získat v papírové podobě na **kontaktních místech veřejné správy Czech POINT**. Seznam Czech POINT naleznete zde: <http://www.czechpointy.cz/>

Za bezúhonného se dle § 29a zákona o pedagogických pracovnících považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo za trestný čin nedbalostní spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti pedagogického pracovníka, pokud se na něj nehledí, jako by nebyl odsouzen. Zaměstnanec je povinen do deseti pracovních dnů informovat ředitele školy o tom, že byl pravomocně odsouzen za trestný čin, jímž by mohl pozbýt předpoklad bezúhonnosti a do jednoho měsíce od nabytí právní moci rozsudku předložit nový výpis z evidence Rejstříku trestů.

JAK PROKÁZAT ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOST?

Dokládá se před uzavřením pracovní smlouvy **potvrzením poskytovatele pracovnělékařských služeb v souvislosti se vstupní lékařskou prohlídkou**. Pracovnělékařské služby pro zaměstnance a osoby ucházející se o zaměstnání zajišťuje zaměstnavatel. Poskytovatelem pracovnělékařských služeb může být poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství, nebo poskytovatel v oboru pracovní lékařství.

Ministerstvo zdravotnictví doporučilo, aby lékaři při vstupní lékařské prohlídce uchazečů o zaměstnání (z regionu Ukrajiny) postupovali v souladu s vyhláškou č. 79/2013 Sb. a využili možnosti indikovat potřebná odborná vyšetření. Mají možnost rozšířit základní vyšetření o další poskytovatelem indikovaná vyšetření nahrazující absenci výpisu ze zdravotnické dokumentace registrujícího poskytovatele posuzované osoby, včetně výpisu ze zdravotnické dokumentace od registrujícího poskytovatele mimo území České republiky.

Zaměstnavatel hradí vstupní lékařskou prohlídku, pokud uzavře s uchazečem o zaměstnání pracovněprávní nebo obdobný vztah.

Doporučení Ministerstva zdravotnictví pro poskytovatele pracovnělékařských služeb naleznete zde:

<https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2022/03/Postup-poskytovatelu-pracovnelekarських-sluzeb-a-registrujich-poskytovatelu-v-oboru-vseobecne-prakticke-lekarstvi-pri-pracovnelekarських-prohlidkach.pdf>

Pedagogičtí pracovníci, kteří vykonávají přímou pedagogickou činnost ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči jsou povinni podstoupit psychologické vyšetření podle § 18 zákona č. 109/2002 Sb. Pedagogickým pracovníkem zařízení nebo střediska poskytujícího internátní služby může být pouze ten, kdo vedle předpokladů stanovených zákonem o pedagogických pracovnících splňuje předpoklad psychické způsobilosti. Psychická způsobilost se zjišťuje psychologickým vyšetřením a prokazuje se před vznikem pracovního poměru k zařízení nebo středisku, nebo v průběhu pracovního poměru v případě, že vznikne důvodná pochybnost o tom, zda pedagogický pracovník splňuje podmínku psychické způsobilosti, zejména při podezření na fyzické nebo psychické násilí na dětech. V takovém případě ředitel zařízení nebo střediska nařídí pedagogickému pracovníkovi podstoupit psychologické vyšetření a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu.

JAK PROKÁZAT ZNALOST ČESKÉHO JAZYKA?

Lex Ukrajina školství v § 6 stanovil **výjimku z požadavku znalosti českého jazyka**, podle něhož ředitel školy nebo školského zařízení pro zájmové vzdělávání může výchovu a vzdělávání ve třídách, skupinách a odděleních, v nichž se vzdělávají **výhradně** děti, žáci, studenti nebo účastníci, kteří jsou cizinci nebo

státními příslušníky Ukrajiny, zajistit pedagogickým pracovníkem, který nesplňuje předpoklad prokázání znalosti českého jazyka podle § 3 odst. 1 písm. e) zákona o pedagogických pracovnících.

Předmětná výjimka byla zákonem Lex Ukrajina II prodloužena do 31. 8. 2023.

Zákon Lex Ukrajina II **rozšířil** možnosti využití výjimky také na **ostatní školská zařízení**, např. školská ubytovací zařízení, případně školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, a dále **při samostatně poskytovaném vzdělávání**, tedy při vzdělávání, v rámci něhož je přítomen pouze samotný žák (1 na 1) – např. v rámci pedagogické intervence, resp. při působení školního psychologa.

Předmětnou výjimku není možné použít při vzdělávání v heterogenní třídě (skupině, oddělení), tj. ve třídě (skupině, oddělení), ve které se nevzdělávají výhradně děti, žáci, studenti, příp. účastníci, kteří jsou cizinci, eventuálně státními příslušníky Ukrajiny. To znamená, že učitel s výjimkou z požadavku na znalost českého jazyka nemůže **samostatně** vzdělávat děti v heterogenní třídě.

Lex Ukrajina II dále stanovil novou výjimku, podle které může v heterogenní třídě vedle pedagogického pracovníka se znalostí českého jazyka působit jako další i ukrajinský pedagogický pracovník, s výjimkou ze znalosti českého jazyka. Typicky půjde o tzv. ukrajinského asistenta pedagoga, ale může jít i o tandemového učitele či korepetitora při výuce na hudební nástroje v základní umělecké škole. U takového pedagogického pracovníka je vyžadována základní znalost českého jazyka k elementární domluvě mezi ním a českým pedagogem. Tuto znalost ověřuje pohovorem ředitel školy. Zároveň je nutné prokázání znalosti ukrajinského jazyka na úrovni rodilému mluvčího.

Sjednání pracovněprávního vztahu za použití některé z výjimek z předpokladu prokázání znalosti českého jazyka na dobu neurčitou nebo na dobu delší než do 31. 8. 2023 by ze strany ředitele školy bylo porušením zákona o pedagogických pracovnících, jenž jinak obecně neumožňuje prominout předpoklad prokázání znalosti českého jazyka, a zároveň by od 1. 9. 2023 zaměstnanec nesplňoval předpoklad prokázání znalosti českého jazyka podle zákona o pedagogických pracovnících, takže by byl dán důvod k výpovědi ze strany zaměstnavatele podle § 52 písm. f) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

V mezidobí tento pedagogický pracovník může splnit podmínku znalosti českého jazyka, aby s ním bylo možné uzavřít pracovní poměr bez využití výjimky, případně s ním pak škola může uzavřít pracovní poměr na pozici nepedagogického pracovníka (např. školní asistent, adaptační koordinátor), kde se znalost českého jazyka zákonem nevyžaduje.

Aby mohl být pedagogický pracovník zaměstnán i po skončení platnosti výjimky, tj. od 1. 9. 2023, případně k **samostatnému** výkonu přímé pedagogické činnosti v heterogenních třídách a skupinách, bude nutné prokázat znalost českého jazyka zkouškou dle § 4 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících. Tato povinnost platí pro všechny fyzické osoby, které získaly příslušnou odbornou kvalifikaci stanovenou zákonem o pedagogických pracovnících v jiném vyučovacím jazyce než českém, přičemž zkoušku je třeba doložit před nástupem do pracovního poměru. **Zkoušku z českého jazyka lze vykonat na vysoké škole v programu celoživotního vzdělávání, v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků nebo v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky.**

Pokud cizinec, tedy i občan Ukrajiny, jehož rodným jazykem je jiný jazyk než jazyk český, absolvuje studium pro asistenta pedagoga či jiné kvalifikační studium v českém jazyce, znalost českého jazyka již neprokazuje.

Škola tedy může přijmout pedagogy z Ukrajiny na pozici **asistenta pedagoga**, když uchazeč splní tyto podmínky:

- absolvování studia pro asistenta pedagoga nebo studia pedagogiky (v délce trvání min. 80 hodin) v rámci českého systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v českém jazyce,
- doložení bezúhonnosti,
- projít lékařskou prohlídkou,
- plnění podmínky svéprávnosti (tedy zletilosti a absence omezení svéprávnosti).

Jednou z možností prokázání znalosti českého jazyka je i úspěšné vykonání maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury (§ 4 odst. 4 písm. b) zákona o pedagogických pracovnících). Jednotlivá zkouška z českého jazyka a literatury se za prokázání znalosti českého jazyka nepovažuje.

Zákon o pedagogických pracovnících v účinném znění neupravuje konkrétně požadavek na úroveň znalosti českého jazyka, je na řediteli školy, který je zodpovědný za úroveň vzdělávání, koho výukou pověří. Dle doporučení MŠMT je v případě učitele vhodné požadovat jazykovou úroveň C1 dle společného evropského referenčního rámce pro jazyky (dále "SERRJ").

Doporučená minimální úroveň znalosti českého jazyka jako cizího jazyka u pedagogických pracovníků, kteří získali odbornou kvalifikaci v jiném jazyce než v jazyce českém

učitel mateřské školy, učitel prvního stupně základní školy, učitel druhého stupně základní školy nebo učitel všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy	znalost C1 dle SERRJ
učitel odborných předmětů, praktického vyučování a odborného výcviku	znalost B2 dle SERRJ
pedagog volného času	znalost B2 dle SERRJ*
asistent pedagoga	znalost B2 dle SERRJ*
trenér	znalost B2 dle SERRJ*

* V případě pedagoga volného času, asistenta pedagoga a trenéra lze zvážit snížení požadované úrovně na B1 dle SERRJ; v případě kvalifikace učitele nelze snížení znalosti českého jazyka akceptovat, znalost nižší než B2, popř. C1 dle SERRJ neumožňuje plnohodnotný výkon práce učitele.

Místa nabízející jazykové vzdělávání

- Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky zřizované krajem

- Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky s.r.o. apod. - jazykové školy lze dohledat v rejstříku škol
- kurzy nabízí i krajské pobočky NPI, většinou ale metodicky zaměřené, může být ale něco z fondů EU pro učitele, jako byla Brána jazyků otevřená
- další jsou centra jazykového vzdělávání nebo jazykové školy při univerzitách a VŠ, mohou mít i kurzy pro veřejnost
- komerční jazykové školy a agentury různé úrovně po celé republice,
- jazykové kurzy nabízejí i různá komerční vzdělávací centra
- zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků - Databáze udělených akreditací v systému DVPP

Certifikovaná zkouška z češtiny pro cizince A2 – C1 (Czech Language Certificate Exam – CCE)

- organizuje a termíny si stanovuje Ústav jazykové a odborné přípravy UK + některé VŠ <https://ujop.cuni.cz/zkouska/certifikovana-zkouska-z-cestiny-pro-cizince-cce?from=9>
- mezinárodní standardizovaná zkouška dle ALTE (Association of Language Testers in Europe)

Státní jazyková zkouška základní z jazyka českého B2 – C1

- organizují jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, zkoušky se konají v jarním a podzimním období
- standardizovaná zkouška dle vyhlášky č. 33/2005 Sb., o jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách.

Příklady nabídek kurzů češtiny jako cizího jazyka pro veřejnost organizovaných VŠ:

Masarykova univerzita v Brně – Centrum jazykového vzdělávání

Masarykova univerzita v Brně – Filozofická fakulta – Kabinet češtiny pro cizince

Univerzita Hradec Králové – Filozofická fakulta – Centrum jazykové přípravy

Univerzita Karlova v Praze – Ústav jazykové a odborné přípravy

Univerzita Palackého Olomouc – Filozofická fakulta – Centrum jazykového vzdělávání

– Jazyková škola UPLift

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Akcent College Prague v Praze

METODICKÁ DOPORUČENÍ K VYBRANÝM PRACOVNĚPRÁVNÍM OTÁZKÁM VE VZTAHU KE STANOVENÍ PLATOVÉHO TARIFU

Dle § 123 zákoníku práce, zaměstnanci přísluší platový tarif stanovený pro platovou třídu a platový stupeň, do kterých je zařazen (není-li v zákoníku práce stanoveno jinak – odst. 1).

Zaměstnavatel zařadí zaměstnance do **platové třídy** podle

- druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě a
- v jeho mezích na něm požadovaných nejnáročnějších prací (odst. 2).

Vedoucího zaměstnance pak zařadí zaměstnavatel do platové třídy podle nejnáročnějších prací, jejichž výkon řídí nebo které sám vykonává (odst. 3).

Podle § 3 odst. 1 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, zaměstnavatel zařadí zaměstnance do platové třídy, ve které je podle nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, zařazena nejnáročnější práce, jejíž výkon zaměstnavatel na zaměstnanci požaduje. Pokud **není tato práce** v katalogu prací uvedena, zařadí zaměstnavatel zaměstnance do platové třídy, ve které jsou v katalogu prací zahrnuty příklady prací porovnatelné s ní z hlediska složitosti, odpovědnosti a namáhavosti.

Předmětným způsobem však zaměstnavatel zařadí zaměstnance do platové třídy pouze, pokud pro výkon práce zařazené v této platové třídě splňuje potřebné vzdělání (odst. 2 téhož ustanovení). Přesto **může zaměstnavatel** zaměstnance výjimečně zařadit do platové třídy, pro kterou **nesplňuje potřebné vzdělání**, jestliže jiný právní předpis nestanoví jinak, a jestliže

- důvodem je zvláštní povaha vykonávané práce podle § 123 odst. 6 písm. e) zákoníku práce (jde o zaměstnance, kteří vykonávají práce, jejichž úspěšné provádění závisí především na míře talentu nebo na fyzické zdatnosti, dále o zaměstnance poskytovatele zdravotních služeb nebo zaměstnance vykonávající jednoduché obslužné nebo rutinní práce), která spočívá v umělecké činnosti, uměleckopedagogické činnosti, v činnosti sportovce nebo trenéra), nebo
- jiný právní předpis stanoví pro výkon některých prací nižší vzdělání než potřebné vzdělání podle § 2 odst. 1 nařízení vlády č. 341/2017 Sb. nebo pro jejich výkon stanoví jiný kvalifikační předpoklad (odst. 3).

Platí poté, že **nemůže-li zaměstnavatel** obsadit pracovní místo zaměstnancem, který dosáhl potřebného vzdělání, nebo zaměstnancem, kterého může výjimečně zařadit do platové třídy podle předchozího ustanovení, a nestanoví-li jiný právní předpis jinak, **může zaměstnanec** výjimečně **zařadit** do platové třídy, pro kterou nesplňuje potřebné vzdělání (odst. 4),

- až na dobu **4 roků**,
- na dobu delší, jestliže předchozí praxí nebo po dobu výjimečného zařazení podle písmene a) prokázal schopnost k výkonu požadované práce.

MŠMT tímto doporučuje, aby při absenci příslušných dokladů o vzdělání související s aktuální uprchlickou situací bylo předmětné ustanovení v nejvyšší míře využíváno.

PRAXE

Dle § 123 odst. 4 zákoníku práce pak zaměstnavatel zařadí zaměstnance do **platového stupně dle doby dosažené praxe, doby péče o dítě a doby výkonu vojenské základní (náhradní) služby** nebo civilní služby (dále jen "započitatelná praxe"). Dosažená praxe i náhradní doby (základní vojenská služba, doba péče o dítě) se zaměstnanci započítají do započitatelné praxe bez ohledu na skutečnost, zda k jejich výkonu došlo v České republice nebo v zahraničí. Prokázání započitatelné praxe je věcí zaměstnance (lze užít pracovní knížky, pracovní smlouvy, výpis náplně práce, rodný list dítěte apod.), v krajním případě lze připustit použití čestného prohlášení.

Podle § 4 odst. 1 nařízení vlády č. 341/2017 Sb. zařadí zaměstnavatel zaměstnance do platového stupně příslušné platové třídy **podle započitatelné praxe** dle § 123 odst. 4 zákoníku práce a míry jejího zápočtu určené podle odstavců 2 až 9. Posouzení započitatelné praxe, resp. dostatečnost jejího prokázání, záleží na zaměstnavateli, který při tom však nesmí postupovat svévolně, nýbrž takovým způsobem, aby byla zachována zásada spravedlivého odměňování zaměstnanců a zásada rovného zacházení se zaměstnanci a zákazu jejich diskriminace.

MŠMT proto doporučuje, aby při absenci příslušných dokladů o vzdělání související s aktuální uprchlickou situací byla míra relevantní započitatelné praxe uznávána na podkladě údajů plynoucích z obdrženého životopisu příslušné osoby s přihlédnutím například k jejímu věku.